

STATSKONTORET

Bilaga 3

Metodbilaga

Statskontorets rapport 2016:22

Metodbilaga

Vårt material har vi huvudsakligen samlat in genom intervjuer, skriftlig dokumentation från Polismyndigheten samt genom en medborgarundersökning i samverkan med SOM-institutet och två riktade enkätundersökningar. De olika underlagen beskrivs i de följande avsnitten.

Intervjuer

För att undersöka hur implementeringen av den nya organisationen har utförts har vi genomfört intervjuer med företrädare för olika organisatoriska nivåer inom myndigheten.

Sammantaget har vi intervjuat cirka 120 personer, både i grupp och enskilt. Projektet har genomfört intervjuer med representanter för samtliga regionledningar och nationella avdelningsledningar. Vi har träffat såväl personer med chefsbefattningar som nyckelpersoner inom olika ledningsfunktioner på region- och avdelningsnivån. Vi har även intervjuat personer med chefsbefattningar och ledningsfunktioner vid ett antal polisområden och lokalpolisområden. Därutöver har vi intervjuat rikspolischefen.

Fackliga företrädare för Polisförbundet, den största arbetstagarorganisationen, har också intervjuats.

I huvudsak har vi genomfört besöksintervjuer. Undantaget är en intervju med representanter för ett polisområde respektive ett lokalpolisområde som gjorts på telefon.

Intervjuerna har i huvudsak genomförts i april-maj 2016.

Enkätundersökningar

Inom ramen för denna delrapport har vi presenterat resultat från två riktade enkätundersökningar som vi själva har genomfört samt resultat från enkätfrågor som vi har genomfört i samverkan med SOM-institutet. En av enkäterna var riktad till anställda inom lokalpolisområdena, den andra var riktad till åklagare. Frågorna i SOM-undersökningen rör allmänhetens förtroende för- och kontakt med polisen

Dessa enkätundersökningar, och frågorna i SOM-undersökningen, kommer att upprepas under det kommande året för att främst ingå i den andra delrapporten om omorganisationens genomslag.

Enkätundersökning till anställda inom lokalpolisområden

Enkäten syftade till att undersöka vad medarbetarna anser om omorganisationen. Undersökningen utformades som en webbenkät och skickades ut hösten 2015.

Fältperioden pågick mellan 26 oktober och 18 november. Två påminnelser skickades ut för att öka svarsfrekvensen.

Målpopulation, urval och svarsfrekvens

Undersökningens målgrupp utgjordes av anställda vid något av lokalpolisområdena. Såväl poliser som civilanställda ingick i målgruppen. Urvalet togs fram med hjälp av polisen och avsåg personer som var anställda den 30 september 2015.

Urvalet stratifierades på polisregion. Ur respektive av de sju polisregionerna har ett slumpmässigt urval om totalt 500 individer dragits. Svaren viktades utifrån antalet anställda vid varje region för att vara representativa för riket som helhet.

Undersökningens totala svarsfrekvens uppgick till 56 procent efter att urvalet justerats för övertäckning. Övertäckningen berodde främst på att personerna inte tillhörde något lokalpolisområde eller inte arbetat under insamlingsperioden. Nettourvalet bestod av 3 375 personer, det vill säga mer än tredjedel av medarbetarna i lokalpolisområdena.

Bortfallsanalys

I tabellen nedan framgår antalet svar och svarsfrekvensen per grupp. Som framgår av tabellen finns vissa skevheter i materialet. Män och äldre personer har i högre utsträckning svarat på enkäten. I polisregion Stockholm är svarsfrekvensen något lägre än i övriga landet. Däremot finns inga skillnader mellan civilanställda och poliser i svarsbenägenhet.

Tabell 1 Antalet svar efter svarsgrupp

	Svarsgrupp	Antal svar	Svarsfrekvens (%)
Kön	Man	1 257	57
	Kvinna	634	49
Åldersklass	-35 år	606	44
	36-50 år	745	55
	51- år	504	66
Polisregion	Bergslagen	276	55
	Mitt	263	53
	Nord	298	60
	Stockholm	212	42
	Syd	311	62
	Väst	261	52
	Öst	265	53

Polistyp	Polis	1 663	54
	Civilanställd	229	55

Enkätundersökning till åklagare

Syftet med enkäten var att undersöka åklagarnas uppfattning om samverkan med polisen samt om de upplevt några konkreta förändringar i samarbetet med polisen till följd av polisens omorganisation. Undersökningen utformades som en webbenkät som skickades ut hösten 2015.

Undersökningen genomfördes med hjälp från Åklagarmyndigheten. Anledningen till att Statskontoret själva inte genomfört och administrerat undersökningen är sekretessen som gäller för åklagarnas e-postadresser.

Fältperioden sträckte sig mellan 1 och 19 oktober 2015. För att öka svarsfrekvensen skickades två påminnelser ut.

Målpopulation, urval och svarsfrekvens

Målgruppen för undersökningen var åklagare anställda vid någon av de allmänna åklagarkamrarna.

Personurvalet gjordes ur Åklagarmyndighetens datorkontohantering. Personer som inte tillhör en allmän åklagarkammare exkluderades, exempelvis rörde det sig om personer som tillhörde en avdelning på huvudkontoret, en internationell åklagarkammare eller en riksenhet. Från de kvarvarande sorterades också personer som inte arbetar som åklagare bort, det vill säga olika typer av administratörer. I den tänkta målgruppen utgjorde personurvalet en totalundersökning.

Webbenkäten skickades ut till 703 åklagare. Totalt svarade 327 personer, vilket gav en svarsfrekvens på 47 procent.

Bortfallsanalys

På grund av sekretessen för åklagarnas e-postadresser har vi inte haft tillgång till några registeruppgifter över exempelvis svarspersonernas ålder eller kön. För att hålla enkäten så kort som möjligt har vi heller inte ställt så många bakgrundsfrågor. Vår bedömning är dock att upplevelsen av omorganisationen inte i någon större utsträckning torde ha påverkats av individegenskaper.

Av de svarande är 16 procent chefer. Enligt Åklagarmyndigheten är den verkliga siffran 12 procent. Det är således en viss överrepresentation av chefer i materialet.

Åklagarmyndigheten kan inte säga något om bortfallets orsaker, exempelvis om det kan röra sig om tjänstledigheter. De uppger dock att alla e-

postadresser är giltiga och kopplade till personer som var anställda när enkäten genomfördes.

Samverkan med SOM-institutet

SOM-institutet vid Göteborgs universitet genomför varje höst sedan 1986 en nationell frågeundersökning med syfte att kartlägga den svenska allmänhetens vanor och attityder på temat Samhälle, Opinion och Medier. Institutet har i samverkan med Statskontoret sedan 2010 undersökt svenska folkets bedömning av olika myndigheters arbete. Hösten 2015 fick SOM-institutet även i uppdrag att undersöka allmänhetens förtroende för- och kontakt med polisen. SOM-undersökningen består av fem delundersökningar, varav frågorna om förtroendet för- och kontakten med polisen ingick i en av dessa.

Undersökningen består av postenkäter, men med möjlighet att svara på webben. Enkäterna skickades ut i slutet av september 2015 och fältarbetet avslutades under februari 2016. Under fältperioden gjordes påminnelser via post och telefon.

Målpopulation, urval och svarsfrekvens

Urvalet är ett systematiskt sannolikhetsurval av Sveriges befolkning, där utländska medborgare ingår, i åldrarna 16-85 år. Nettourvalet till delundersökningen bestod av 3 205 personer i åldrarna 16-85 år och svarsfrekvensen var 50 procent.

Bortfallsanalys

Enligt SOM-institutet finns det skillnader i svarsbenägenhet hos olika grupper av respondenter i SOM-undersökningarna. Kvinnor är något mer svarsbenägna än män, likaså svarar äldre personer i större utsträckning än yngre.

Mer om SOM-undersökningarna går att läsa på SOM-institutets webbplats.¹

Insatser av externa specialister

Som underlag för utvärderingen har Statskontorets i vissa frågor anlitat stöd av externa specialister. Dessa analyser är begränsade insatser som kompletterar de undersökningar som Statskontorets projekt har genomfört.

Polisens resultatredovisning

Statskontoret har gett i uppdrag till Sweco Society AB att genomföra en analys av Polismyndighetens verksamhetsresultat. Sweco Society har utarbetat en analysmodell för att bedöma utfallet av polisens

---

¹ Som.gu.se

verksamhetsresultat kopplat till omorganisationens mål. Med analysmodellen som stöd har de sedan analyserat Polismyndighetens resultat. Resultatanalysen kommer att återanvändas i kommande rapporter i detta uppdrag.

Sweco Society:s rapport *Resultatanalys för ombildningen av polisen till en sammanhållen myndighet* finns tillgänglig för nedladdning på Statskontorets hemsida.²

HR-arbetet i omorganisationen

Statskontoret har låtit Wise Consulting undersöka vissa aspekter av HR-arbetet i omorganisationen. Wise Consulting har lämnat en erfarenhetsbaserad bedömning av hur HR-frågorna har omhändertagits av Polismyndigheten inför och under omorganisationen. Wise Consulting har bidragit med underlagsmaterial som Statskontorets projekt har bearbetat och dragit slutsatser kring.

Analysen har fokuserat på vad som har planerats både före och under ombildningen, vad som har genomförts och hur det har genomförts. De aspekter av HR-arbetet som har undersökts är bland annat chefstillsättningar, omställningsarbete, stöd till chefer i förändringsarbetet och relationen till arbetstagarorganisationerna.

Underlaget för analysen består av olika styrdokument för Polissamordningen och Polismyndigheten, arbetsmaterial från HR-avdelningen samt intervjuer med anställda vid Polismyndigheten. Totalt har 22 intervjuer genomförts personligen eller via telefon. Intervjuer har genomförts med medarbetare vid nationella HR-avdelningen, HR-medarbetare i regionerna (HR-chefer och HR business partners), och polisområdeschefer. Även fackliga företrädare för samtliga arbetstagarorganisationer, i huvudsak centralt, har intervjuats.

Myndighetens effekthemtagning

Statskontoret har låtit Ernst & Young AB analysera den beslutade effekthemtagningen i omorganisationen. Ernst & Young har lämnat en erfarenhetsbaserad bedömning av effekthemtagningen som sådan, dess storlek och på vilka områden Polismyndigheten förväntar att den är möjlig givet de mål som finns för omorganisationen. Ernst & Young har bidragit med underlagsmaterial som Statskontorets projekt har bearbetat och dragit slutsatser kring.

Analysen har fokuserat på förutsättningarna för effekthemtagningen, hur effekthemtagningen har beräknats och hur realistiska beräkningarna är, samt

---

² Statskontoret.se

hur effekthemtagningarna har planerats och hur de konkret är avsedda att realiseras.

Underlaget för analysen består bland annat av olika styrdokument för Polismyndigheten, särskilt för de nationella avdelningarna, och intervjuer med anställda vid Polismyndigheten. Totalt har 15 intervjuer genomförts personligen eller via telefon. Intervjuer har genomförts med medarbetare vid Rikspolischefens kansli, chefer för olika funktioner vid den nationella ekonomiavdelningen, samt chefer, kanslichefer, och biträdande chefer vid övriga nationella avdelningar.

STATSKONTORET